

Informacje na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w Terminalu Paliw w Mościskach Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna

1. Oznaczenie prowadzącego zakład oraz adres

Oznaczenie prowadzącego zakład:

Nazwa Prowadzącego	Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna Prezes Zarządu lub Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (zgodnie z udzielonym pełnomocnictwem przez Mocodawcę)
Adres siedziby	ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Telefon	(24) 365-00-00
Fax	(24) 367-70-00
WWW	www.orlen.pl
e-mail	bezpieczenstwo.procesowe@orlen.pl
NIP	774-000-14-54
REGON	610188201

Adres zakładu:

Nazwa	Terminal Paliw w Mościskach (BP101) Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna
Kierujący Zakładem	Kierownik Terminala (zgodnie z udzielonym pełnomocnictwem przez mocodawcę)
Adres	ul. Estrady 8, 05-080 Izabelin
Telefon	22 778 09 00
Fax	24 367 74 73

2. Osoba udzielająca informacji:

Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
w Polskim Koncernie Naftowym ORLEN Spółka Akcyjna

3. Potwierdzenie, że zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym

Terminal Paliw w Mościskach PKN ORLEN S.A. jest zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) zgodnie z klasyfikacją dokonaną na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016, poz. 138)..

Prowadzący zakład dokonał zgłoszenia właściwym organom zgodnie z art. 250 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i przekazał im opracowany program zapobiegania awariom.

4. Opis działalności Terminala Paliw w Mościskach

Do głównej działalności Terminalu Paliw w Mościskach Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. należy:

1. przyjmowanie paliw: benzyn silnikowych (bezołowiowych, bazowych) oraz oleju napędowego rurociągiem dalekosiężnym;
2. przyjmowanie dostaw dodatków uszlachetniających do paliw;
3. przyjmowanie dostaw estrów metylowych;
4. przyjmowanie dostaw odwodnionego alkoholu etylowego;
5. magazynowanie paliw;
6. komponowanie, olejów napędowych poprzez dozowanie biokomponentów, benzyn bezołowiowych poprzez dozowanie alkoholu etylowego i komponowanie uszlachetnionych paliw silnikowych;
7. dystrybucja paliw do autocystern.
8. zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego poprzez zastosowany nowoczesny system ochrony terenu obiektu oraz instalacji technologicznych zmniejszających ryzyko wystąpienia awarii; do tego typu systemu zalicza się m.in. instalacje p.poż., bieżącego monitoringu szczelności, temperatury oraz stężenia węglowodorów i wypełnienia zbiorników.

5. Charakterystyka substancji niebezpiecznych występujących na terenie Terminalu Paliw w Mościskach

Na terenie Terminalu Paliw w Mościskach PKN ORLEN S.A znajdują się różne substancje niebezpieczne w tym: paliwa oraz substancje pomocnicze (dodatki uszlachetniające do paliw). Poniższe krótkie zestawienie przedstawia podstawowe informacje na temat właściwości, jakie cechują substancje decydujące o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku (nazwy lub kategorie oraz stwarzanie zagrożenia).

GLÓWNE SUBSTANCJE:

- Benzyny silnikowe bezołowiowe (bazowe): produkt skrajnie łatwopalny, użytkowany niezgodnie z przeznaczeniem może być szkodliwy i drażniący dla otoczenia, niebezpieczny dla środowiska
- Olej napędowy: produkt łatwopalny, użytkowany niezgodnie z przeznaczeniem może być szkodliwy i drażniący dla otoczenia, niebezpieczny dla środowiska

**NAJBARDZIEJ ZNACZĄCE SUBSTANCJE POMOCNICZE
(DODATKI USZLACHETNIAJĄCE DO PALIW):**

- Komponent bioetanolowy 80/20: produkt wysoce łatwopalny, użytkowany niezgodnie z przeznaczeniem może być szkodliwy i drażniący dla otoczenia, niebezpieczny dla środowiska
- dodatki do benzyn i oleju napędowego (w znacznie mniejszych ilościach niż paliwa), produkt łatwopalny, użytkowany niezgodnie z przeznaczeniem może być szkodliwy i drażniący dla otoczenia, niebezpieczne dla środowiska

PKN ORLEN S.A. – prowadzący Terminal Paliw w Mościskach jest świadomy, że ze względu na prowadzony profil działalności zakładu zagrożenia wynikające z właściwości stosowanych substancji można podzielić na następujące grupy:

- zagrożenia pożarowe,
- zagrożenia dla środowiska naturalnego,
- zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka

Z uwagi na właściwości fizykochemiczne substancje występujące na Terminalu Paliw w Mościskach w przypadku ich uwolnienia mogą tworzyć rozlewiska cieczy zbierane na instalacjach w obudowanych tacach oraz na szczelnych podłożach. Awaryjnie uwolnione ciecze z tacy (szczelnego podłoża) powinny być całkowicie zebrane lub kierowane do studzienek kanalizacyjnych a następnie do zbiorników słopowych lub systemu kanalizacji ścieków przemysłowych. System ten obejmuje wszystkie obiekty technologiczne Terminala Paliw.

Uwolnione substancje chemiczne o charakterze palnym mogą po uwolnieniu rozprzestrzeniać się także w postaci chmur parowych. Jeżeli substancja jest cięższa od powietrza – np. paliwa - chmura parowa może utrzymywać się przy powierzchni terenu i wnikać we wszelkie otwory poniżej poziomu terenu (studzienki, wpusty, zagłębienia).

W przypadku substancji lżejszych od powietrza chmury parowe mogą rozprzestrzeniać się z wiatrem. Ważnym aspektem w przypadku tych substancji jest zagadnienie czy w połączeniu z powietrzem pary substancji tworzą mieszaniny wybuchowe.

W odniesieniu do terenów i ludności znajdującej się poza Terminalem Paliw nie przewidziano potencjalnej możliwości zaistnienia zdarzeń, które z uwagi na właściwości substancji niebezpiecznych uwolnionych w czasie awarii na instalacjach procesowych mogłyby zagrozić zdrowiu lub życiu ludzkiemu. Niezbędne informacje przekazano Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, który odstąpił od opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego dla terenów przyległych do Terminala Paliw w Mościskach.

6. Informacje dotyczące raportu o bezpieczeństwie

Raport o bezpieczeństwie wymagany przez ustawę Prawo ochrony środowiska został opracowany dla Terminala Paliw w Mościskach i przedłożony Mazowieckiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie.

7. Informacje dotyczące głównych scenariuszy awarii przemysłowej oraz środków bezpieczeństwa które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii

Biorąc pod uwagę obiekty Terminalu mogące stwarzać potencjalne zagrożenie poważną awarią, własności substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia zewnętrzne, wytypowano dwie grupy możliwych głównych scenariuszy awaryjnych.

Pierwsza grupa to zdarzenia katastroficzne (typ W) związane z uwolnieniami dużej ilości substancji niebezpiecznych, a ich pierwotne skutki mogą wykraczać poza obiekt.

Druga grupa to zdarzenia charakteryzujące się potencjalną dużą częstotliwością występowania (typ P), i z potencjalnym uwolnieniem małych ilości substancji niebezpiecznych i małymi skutkami pierwotnymi odczuwalnymi w obrębie obiektu. Pierwotne skutki zdarzeń awaryjnych, w przypadku braku działania odpowiednich środków zabezpieczeń, mogą powodować wtórne zdarzenia awaryjne – tzw. efekt domino.

Zdarzenia w pierwszej grupie związane są z uwolnieniem substancji niebezpiecznych w wyniku nagłego uszkodzenia zbiorników magazynowych o dużej pojemności, rurociągów charakteryzujących się dużymi przepływami substancji i pomp o wysokich wartościach ciśnienia na tłoczeniu.

Zdarzenia w drugiej grupie to małe przecieki ze zbiorników o dużej pojemności, rurociągów i rozszczelnienia autocystern. Zdarzenia awaryjne dotyczą wszystkich podstawowych obiektów Terminalu: zbiorników magazynowych, rurociągów międzyobiektowych, instalacji OBH, pompowni produktowej, autocystern. Są to, więc reprezentatywne zdarzenia awaryjne (RZA) dla Terminalu.

W minimalizacji (neutralizacji) skutków awarii na terenie Terminala paliw w Mościskach mogą brać udział:

- Tace betonowe parku zbiorników nr 1 – 6 – każda z trzech tac, na których posadowione są parami zbiorniki jest w stanie pomieścić 75% pojemności danej pary zbiorników – w pierwszej fazie awarii, do momentu opanowania wycieku
- Taca betonowa zbiorników A i B – taca jest w stanie pomieścić 75% pojemności tej pary zbiorników – w pierwszej fazie awarii, do momentu opanowania wycieku
- Przestrzeń międzyplaszczowa parku zbiorników ZB-2-11, ZB-2-12, ZB -2-21 i ZB-2-22 jest w stanie pomieścić 25% pojemności zbiorników – w pierwszej fazie awarii,
- Zbiorniki retencyjne z systemem kanalizacji przemysłowej Terminala połączone są z układem odprowadzania ścieków z Terminala na zewnątrz – system ten wyposażony jest w zestawy zasuw (zaworów) odcinających – stanowi on zabezpieczenie przed niekontrolowanym wypływem produktu i wód pogaśniczych poza obręb Terminala. W celu odprowadzenia ścieków do kanalizacji miejskiej konieczne jest sterowane ręczne przez operatora uruchomienie pomp zainstalowanych przy zbiorniku retencyjnym
- zbiorniki wody do celów gaśniczych – na terenie terminala znajdują się cztery zbiorniki wody o pojemności gwarantującej prowadzenie akcji gaśniczej środkami własnymi Terminala przez okres 2 godzin. tj. do czasu przyjazdu jednostek ratowniczych.

Spośród środków bezpieczeństwa występujących na terenie Terminala Paliw szczególnie ważną rolę odgrywa opomiarowanie i systemy automatyki przemysłowej zapewniające monitoring stanu bezpieczeństwa obiektu (np. automatyczna kontrola wysokości napełnienia zbiorników, kontrola szczelności, kontrola temperatury mediów przechowywanych, detekcja stężeń węglowodorów, itp.), które współpracując z instalacjami przeciwpożarowymi, zapewniają w sytuacjach awaryjnych szybką reakcję i szybkie uruchomienie procedur ratowniczych.

8. Informacje dotyczące sposobów ostrzegania i postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie Terminala paliw w Mościskach alarmowanie w przypadku zaistnienia awarii odbywa się przy pomocy wszelkich dostępnych środków komunikacji tzn.:

- sygnały akustyczne przekazywane syrenami i buczkami,
- sieć telefoniczna,
- sieć łączności bezprzewodowej,
- inni pracownicy.

Alarmowania personelu Terminala dokonuje się w przypadku zaistnienia zagrożenia na terenie obiektu. Syrena alarmowa, uruchamiana jest z pomieszczenia znajdującego się na terenie Terminala.

W przypadku zaistnienia pożaru lub wycieku albo innego zagrożenia dla osób lub środowiska, alarm o zagrożeniu na terenie Terminala Paliw w Mościskach PKN ORLEN S.A. ogłaszany jest modulowanym dźwiękiem syreny alarmowej trwającym 3 minuty. Alarmy odwołuje się ciągłym sygnałem dźwiękowym syreny alarmowej trwającym 3 minuty.

Tryb postępowania w przypadku zaistnienia zagrożenia rejonów przyległych do Terminala Paliw nr 101 w Mościskach obejmuje następujące czynności:

1. Ogłoszenie alarmu
2. Przekazanie informacji o zdarzeniu służbom ratowniczym Państwowej Straży Pożarnej, ochrony środowiska, Urzędu Miasta Warszawy i Gminy Izabelin,
3. Monitorowanie prowadzonej akcji likwidacji zagrożenia siłami własnych służb oraz Państwowej Straży Pożarnej,
4. Bieżące informowanie na temat rozwoju i likwidacji zaistniałego zdarzenia.

Do ogłoszenia alarmu upoważniony jest Kierownik Terminala lub wyznaczona osoba, która zostanie powiadomiona o wystąpieniu awarii, zgodnie z odpowiednimi procedurami w tym zakresie. Wraz z uruchomieniem syreny alarmowej akcją ratowniczą rozpoczyna Kierownik Terminala lub osoba go zastępująca. Kierujący akcją przekazuje informację o zaistniałej awarii do Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

Po ogłoszeniu alarmu wszystkie osoby przebywające na terenie zagrożonym zobowiązane są do podporządkowania się poleceniom wydawanym przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi (Kierownik obiektu lub wyznaczona osoba z Państwowej Straży Pożarnej).

Decyzję o ewentualnej ewakuacji okolicznych mieszkańców podejmuje kierujący działaniem ratowniczym we współpracy z Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W przypadku konieczności skierowania komunikatów dla społeczeństwa podawanie ich następuje przez Państwową Straż Pożarną lub policję (albo zgodnie z kompetencjami) za pośrednictwem środków masowego przekazu.

Sposób postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej

Podczas intensywnego zadymienia zaleca się wszystkim osobom przebywającym w sąsiedztwie miejsca awarii zastosowanie się do niżej podanych wskazówek:

1. Zachować spokój, przeciwdziałać panice i lękowi;
2. Nie zbliżać się do strefy zagrożenia,
3. Nie wchodzić w obszar silnego zadymienia lub oparów substancji niebezpiecznej;
4. Oddalić się od emisji substancji niebezpiecznych w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru;
5. Nie utrudniać służbom ratowniczym dojazdu do terminala paliw;
6. Zamknąć okna i uszczelnić inne otwory, którymi dym lub pary substancji niebezpiecznej mogłyby wnikać do pomieszczeń (drzwi, kratki wentylacyjne);
7. Zamknąć zawór gazu
8. Odciąć dopływ wody
9. Nie używać ognia otwartego;
10. W przypadku znajdowania się w samochodzie, w strefie intensywnego zadymienia - zamknąć okna i wyłączyć wentylację, a jeśli widoczność na to pozwala opuścić rejon zadymienia możliwie najkrótszą drogą;
11. Należy zaopiekować się dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi;
12. W przypadku ewakuacji zabrać najpotrzebniejsze rzeczy
13. Na bieżąco śledzić komunikaty podawane przez służby ratownicze oraz radio i telewizję do czasu odwołania alarmu.
14. Stosować się do poleceń wydawanych przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi;

Dodatkowe informacje można uzyskać:

 SŁUŻBY	 TELEFON
Wydział Zarządzania Kryzysowego w Warszawie	22 695 64 81 22 695 64 11 92 87
Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie	22 31 99 102

Uwaga: informacje udzielane są przy zachowaniu wymogów określonych w odrębnych przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych

9. Obszar uzyskania dodatkowych informacji związanych z bezpieczeństwem Terminala Paliw w Mościskach z zastrzeżeniem wymogów dotyczących informacji niejawnych ustalonych w przepisach krajowych

Dodatkowe informacje w zakresie nieobjętym tajemnicą handlową i/lub tajemnicą przedsiębiorstwa dotyczące Terminala Paliw w Mościskach PKN ORLEN S.A. można uzyskać kierując pisemny wniosek na adres:

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna
ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Biuro Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
bezpieczenstwo.procesowe@orlen.pl

Informacje związane z rejestrem substancji niebezpiecznych; zatwierdzonymi raportami o bezpieczeństwie lub ich zmianami; zewnętrznymi planami operacyjno-ratowniczymi oraz instrukcjami postępowania mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii – podawane są również przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na stronie internetowej:

<https://www.straz.pl/prewencja/instrukcje-o-postepowaniu>

Ostatnia aktualizacja dnia: 01.10.2019